Blogi

Tutkimus kohtaa käytännön talousosaamisen vahvistamistyössä

Talousosaaminen | 07.05.2025 | Anu Raijas

KIRJOITTAJA

Anu Raijas
Talousosaamisen
neuvonantaja

Talousosaamisen tutkimuksen kehittäminen on olennainen osa talousosaamisen strategian toteutusta. Strategian toteutuksessa on tärkeää tutkimuksen ja käytännön talousosaamistyön välinen vuoropuhelu.

Talousosaamisen tutkimuksen kehittäminen on olennainen osa talousosaamisen strategian toteutusta. Yhtä tärkeää on tutkimuksen ja käytännön talousosaamistyön välinen vuoropuhelu. Tässä blogissa läpikäyn ajankohtaisia toimia ja tavoitteita, jotka vahvistavat suomalaisten talousosaamista ja talousosaamisstrategian toimeenpanoa Suomessa.

Koulujen talousopetus antaa hyvän perustan talousosaamiseen

Opettajien valmiuksia ja itseluottamusta talousopetukseen on tuettava nykyistä paremmin jo opettajankoulutuksessa. Näitä on hyvä myös päivittää täydennyskoulutuksen avulla. Oppimateriaalien tuotannossa on huomioitava opetussuunnitelmat ja huolehdittava niiden riittävästä kattavuudesta.

Pelillisyyttä hyödyntämällä voidaan taloudellista päätöksentekoa harjoitella kouluissa simuloiduissa ympäristöissä, joissa on mahdollista nähdä myös valintojen seuraukset. Tekoälyn avulla voidaan taloudellisia päätöksiä tarkastella yksilöllisesti.

Talousneuvonta on moniammatillista yhteistyötä

Talousasiat tulevat esille monenlaisissa asiakaskohtaamisissa, kuten esimerkiksi terveydenhuollossa, sosiaalityössä tai neuvoloissa. Näissä toimivilla ammattilaisilla ei useinkaan

ole osaamista eikä työkaluja talousneuvontaan. Siksi eri alojen ammattilaisille tulisi saada tietoa talousosaamisen edistämistyötä tekevistä tahoista tai tarjota heille valmiita työkaluja auttamiseen.

Suomalaiset tarvitsevat tukea eläkeosaamiseen

Eläketurvakeskus tutkii vuosittain kansalaisten näkemyksiä eläketurvasta. Tutkimukset ovat osoittaneet, että eläkeasioita koetaan tunnettavan huonosti: ne koetaan vaikeiksi tai ne sivuutetaan, koska ne eivät ole vielä ajankohtaisia. Uusimmassa kyselyssä oli mukana *Tiesitkö, että* -kysymyksiä. Tämänkaltaisilla kysymyksillä voidaan tarjota samalla tietoa eläkkeistä. Uusin kysely toi selvän tarpeen lisätiedolle mm. eläkkeelle siirtymisen lykkäämisen vaikutuksesta.

Maatalousyrittäjät tarvitsevat vahvistusta talousosaamiseen

Tähän teemaan on pureuduttu myös OECD:n kansainvälisessä talouskasvatusverkostossa (INFE). Tiedon lisäksi tarvitaan tehokkaita välineitä ja toimintamalleja, jotta tietoa osattaisiin hyödyntää. Tämän lisäksi tarvitaan asennekasvatusta kiinnostuksen lisäämiseksi talouskoulutuksia kohtaan.

Kryptovarat ja rahapelaaminen — suomalaisnuorten suurimmat riskit digitaalisessa toimintaympäristössä

Tutkimustulokset suomalaisnuorista osoittavat, että kryptovaroja omistavilla on alhaisempi talousosaaminen. Kryptoja omistavat tunnistavat muita huonommin verkkohuijauksia. Kryptojen omistamisella haetaan todennäköisesti jännitystä elämään ja nopeaa rikastumista.

Nuoret ja nuoret aikuiset ovat yksi ongelmallisen rahapelaamisen erityisistä riskiryhmistä. Rahapelijärjestelmän muuttuessa vuoden 2027 alussa rahapelaaminen muuttaa muotoaan. Se siirtyy verkkoon ja yksityiseen käyttöön. Sen mainonta oletettavasti lisääntyy sosiaalisessa mediassa. Siksi olisi tärkeää vahvistaa nuorten talousosaamista ja erityisesti uudenlaisen toiminnan riskien tunnistamista.

Taustaa:

Talousosaamisen tutkimusverkoston ensimmäinen seminaari pidettiin Suomen Pankin rahamuseossa 28.-29.4.2025. Seminaarissa kuultiin monenlaisia esityksiä tieteellisestä tutkimuksesta käytännön esimerkkeihin. Tilaisuus toi hyvin esille kansallisen erityispiirteemme, josta meidän tulee pitää kiinni: eri tahojen edustajat keskustelivat keskenään hyvässä hengessä ja

uutta ideoiden. Todistimme monia uusia kohtaamisia ja uusien yhteistyökuvioiden syntyä. Yhteistyö ja jatkuva oppiminen ovat avainasemassa matkalla kohti talousosaamisen strategian tavoitetta.

Asiasanat

talousosaaminen, talousosaamisen strategia, tutkimus